

Nieuwsbrief 59

Februari 2022

In dit nummer o.a.:

- Nationale in Rilland
- Schaarpunt Kverneland
- Kuhn maakt opmars
- Polderverleden in beeld

Nationale in September in Rilland

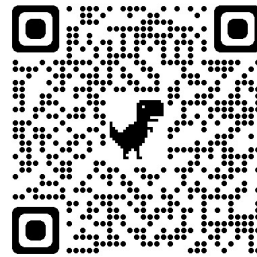
Dat is waar we op focussen. Datum is vastgesteld op 23 en 24 september. De komende maanden zullen we ervaren welke voorwaarden gaan gelden.

de rondgaande ploegen: Ad Buijs en voor de wentelploegen: Jack van den Broek.

Het blijft spannend de komende tijd. Zie voor nadere informatie en impressie www.eng.wpc2022.ru en kies voor het filmpje '2022'.

World Ploughing Organisation

In de nieuwsbrief van januari 2020 wisten we nog te melden dat de 67e wereldploegwedstrijden in Sint Petersburg, Rusland, zouden plaatsvinden in juni van dat jaar.....niet wetende dat de pandemie roet in het eten zou gooien. In latere berichtgeving spraken we over opschuiving naar juni 2021... Thans is alles in werking gezet om de wereldwedstrijden te houden op **13 en 14 augustus 2022** in Sint Petersburg. De deelnemers die vanuit Nederland zijn afgevaardigd zijn voor

Rusland heeft haar eigen vaccinatiebeleid. Ook wij weten nog niet hoe e.e.a. zich gaat ontwikkelen. Om alvast een vooruitblik te geven als we dit jaar 'gewoon' kunnen ploegen: van 17-26 september 2023 staat Ierland op de lijst als gastland om ons te ontvangen voor de wereld-

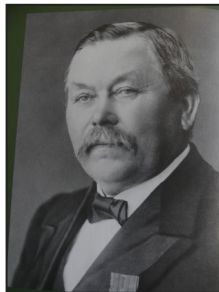

ploegwedstrijden.

WPO Boardmeeting: Ondanks dat er 2 jaren zijn verstreken is er veel telefoonverkeer geweest en nog meer e-mailverkeer, hetgeen de communicatie niet bepaald verbeterde. Gelukkig hebben we een onlinevergadering (met 26 landen) te weten bewerkstelligen om elkaar 'even weer te zien' en belangrijke besluiten te kunnen nemen. Onder andere het reduceren van de jaarlijkse afdracht aan de WPO. Wij proberen alle ballen in de lucht te houden: op nationaal niveau te blijven ploegen en ons huishoudboekje op orde houden en op internationaal niveau het zodanig inrichten dat alle landen ook kunnen blijven deelnemen

Kverneland en de punt van de schaar

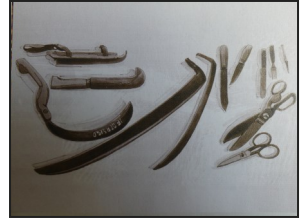
Het Noorse Kverneland bestaat al bijna 150 jaar, om precies te zijn werd het in 1879 opgericht door Ole Gabriel Kverneland. Het 150 jarig jubileum laat dus nog een paar jaartjes op zich wachten, toch was er het afgelopen jaar wel een jubileumpje te vieren, de omkeerbare schaarpunt werd 50 jaar geleden uitgevonden.

Ole Gabriel Kverneland

Een reden om ons in het hoe en waarom te verdiepen, want het is met kop en schouders van Kvernelands meest verkocht slijtdeel. Kverneland legde zich als smid in de beginjaren

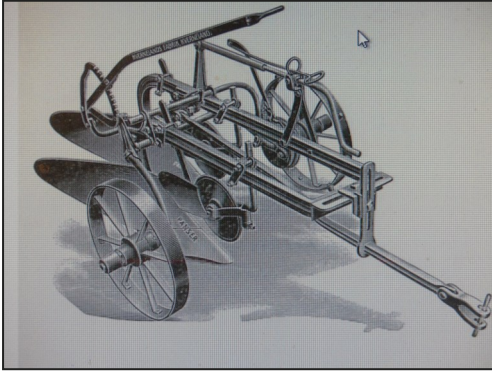
vooral toe op het maken van zeisen en sikkels. De productie liep wel op van 8000 tot

100.000 stuks per jaar, de productie duurde tot 1960, en in totaal zijn er in 50 jaar meer dan 2,5 miljoen van gemaakt. Toch duurde het niet lang dat de ploegen in beeld kwamen, de eerste paardenploeg werd in 1882 gebouwd en die productie is tot 1958/59 lang in stand gebleven omdat er Noorwegen aanvankelijk nog weinig trekkers waren. De productie liep op tot ongeveer 3.000 stuks per jaar. De eerste getrokken trekkerploeg van Kverneland kwam in 1928 en bleef tot 1952 in productie. De driepuntsploeg daarteert van 1947.

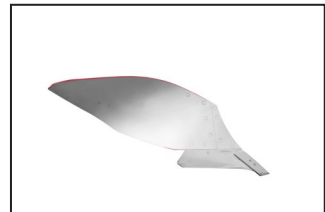
De schaarpunt

Voor de informatie over het belang en ontwikkeling van de schaarpunt en het ploegijzer citeren we uit de door Kverneland verstrekte informatie. Voor 1971 wa-

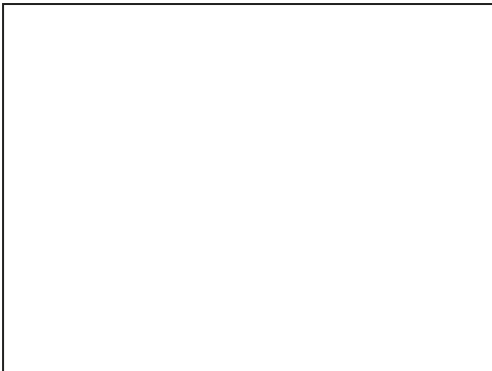

punt afslijten, zodat de schaar zijn eigen levensduur kreeg. Het was een baanbrekend en kostenbesparend concept. Tijdens een vergadering over productontwikkeling in 1970 kwam Olav Njå, directeur Ontwikkeling, bij toeval op het idee van de omkeerbare ploegpunt toen hij probeerde de "ploegschaar uit één stuk" te herontwerpen en te verbeteren. Hij wist niet dat hij een nieuwe wereldwijde standaard voor ploegpunten had gezet - een standaard die vandaag de dag nog steeds voldoet. Kverneland viert nu dat zij de omkeerbare punt 50 jaar produceren, en ondanks de grote vooruitgang die de landbouw in die tijd heeft geboekt, blijft dit het meest verkochte originele Kverneland-ploegdeel aller tijden.

Om beter te begrijpen hoe de omkeerbare punt werd uitgevonden spraken ze met de 85-jarige Jostein Eide, die in 1971 een leidende rol had in de verkoop bij de Kverneland fabriek. Hij was de 3e generatie werknemer van

ren scharen en punten uit één stuk het alternatief dat voor ploegen beschikbaar was. Boeren moesten de hele schaar vervangen wanneer de punt van de schaar versleten was.

In 1971 bracht Kverneland twee nieuwe producten op de markt: de losse ploegschaar en de omkeerbare ploegpunt. Dankzij deze innovatie konden gebruikers beide kanten van de

zijn familie in de fabriek, en was actief van 1955 tot zijn 2003, toen hij met pensioen ging.

Tegen het einde van de jaren '60 werden steeds sterkere en snellere tractoren gebruikt en dit gaf meer druk op de punt en het aandeel. Het gevolg was dat de ploegschaar moest worden gemoderniseerd om onder de nieuwe omstandigheden even goed te presteren.

"Aan het eind van de jaren zestig voldeed de oude ploegschaar niet meer aan de verwachtingen en begonnen we te zoeken naar verbetering", zegt de heer Eide. Er kwamen veel ideeën en prototypes op tafel, maar de taak leek onmogelijk.

"Op een gegeven moment zaten de ingenieurs een hele nacht bij elkaar om de nieuwe schaar te ontwerpen. Het resultaat dat de volgende ochtend werd gepresenteerd was echter niet berekend op de taak. Hij was te dik op de punt, ging slecht de grond in en was instabiel bij de volgende veldproeven. Golvende scharen en geribbelde randjes werden ook getest, maar dit loste helemaal niets op. In feite werd de slijtage erger," herinnert de heer Eide zich.

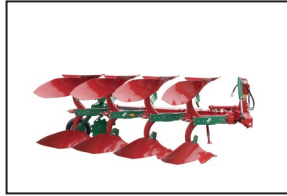
Toegevoegde waarde

De toegevoegde waarde van de omkeerbare punt was bedoeld om klanten nog meer gebruik te laten maken van de stalen punt, waar-

door ze meer waar voor hun geld kregen. Toen...op een dag, toen we samen in een vergaderzaal zaten om te bespreken wat we eventueel konden doen, kwam het idee. Olav Njå, herinnerde zich de tweedelige schaar die gebruikt werd op een oude Kverneland paardenploeg, Odin genaamd. Van daaruit zijn we begonnen met het uittekenen van het concept van een tweedelige schaar voor de trekkerploeg". De Odin had een gegoten schaar met een gesmede stalen punt. Het idee was om dit principe aan te passen voor een trekkerploeg en te optimaliseren voor moderne productiemethoden. Tijdens het tekenproces kwam het idee voorbij om de punt omkeerbaar te maken. Arnold Furre, hoofd van het fabriekslaboratorium, zag een groot potentieel in de omkeerbare punten en besteedde veel middelen aan de ontwikkeling. "We merkten al snel dat de nieuwe punt een uitstekende ondergrip gaf en de ploeg heel stabiel liep tijdens het ploegen. Dit was van cruciaal be-

lang voor het succes van het nieuwe product. De markten overtuigen om nieuwe uitvindingen te omarmen is niet altijd gemakkelijk. In het begin

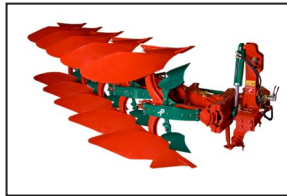
breken. Tijdens het opzetten van een nieuwe productielijn ontwikkelden de ingenieurs een nieuwe methode van warmtebehandeling, het

werd een doos ploegpunten naar een testfabriek gestuurd. De testfaciliteit was helemaal niet geïntereseerd in het uitvoeren van tests. Gelukkig dachten de boeren daar anders over en binnen 2 jaar na de lancering was de originele omkeerbare punt volledig geaccepteerd door de markten.

zogenaamde 'zoneharden', waardoor ze de hardheid aan de randen konden verhogen en het gebied rond de boutgaten zacht konden houden. "Door het zoneharden kon Kverneland de randen tot 57 Rockwell harden, wat geen enkele andere fabrikant kon evenaren zonder dat punten rond de boutgaten zouden breken", zegt Eide trots.

De omkeerbare ploegpunt was zo succesvol dat in de daaropvolgende jaren "veel bedrijven pogingen deden om ons product te kopiëren", aldus de heer Eide.

Vandaag de dag vinden ze bij Kverneland het baanbrekende werk van

Olav Njå, Jostein Eide en het hele ontwikkelingsteam uit 1970 nog steeds een essentieel onderdeel van het aanbod van Kverneland aan

Hardheid

In het begin van de jaren 80 zocht Kverneland naar verdere verbeteringen van de omkeerpunt. Tot dan toe had Kverneland de hele punt een hittebehandeling gegeven, wat betekende dat de hardheid van het staal beperkt moest worden om niet rond de boutgaten te

boeren wereldwijd. De omkeerbare punt is een bekende branchestaandaard voor ploegen en hun meest verkochte slijtdeel aller tijden. Kverneland Group richt zich voortdurend op de speciale zonehardingsmethoden om een harde ploegpunt met

een langere levensduur te verkrijgen, die tegelijkertijd bestand is tegen breuk in steenachtige bodems.

Kverneland nu

Al in een vroeg stadium is het familiebedrijf Kverneland overgeschaald van familiebedrijf naar een beursgenoteerde onderneming om zo de mogelijkheid te creëren voor verdere groei door middel van overnames van andere bedrijven. Op die manier zijn er in de loop der jaren een groot aantal bedrijven overgenomen, waaronder in 1998 de Nederlandse Greenland-groep met ondermeer het merk Vicon. De onderneming is op de markt sterk vertegenwoordigd, in zowel de akkerbouw- als in de veehouderijmechanisatie.

Met de ploegen neemt het nog steeds een belangrijke plaats in, zowel op de markt als binnen de onderneming zelf, per jaar worden er ongeveer 4000 ploegen gebouwd. Dit is minder dan de meer dan 10.000 die er vroeger werden gemaakt, maar de ploegen van vroeger en van nu zijn niet te vergelijken. Als Kverneland Group haalde de onderneming in 2020 een omzet van 600 miljoen euro. In 2012 is Kverneland overgenomen door de Japanse Kubota Corporation, een onderneming met een omzet van 1,8 miljard euro in 2020.

Kuhn maakt opmars op Nederlandse akkers

De laatste jaren werkt Kuhn aan een opmars op de Nederlandse ploegenmarkt. De laatste decennia heeft de fabrikant middels meerdere overnames het leveringsprogramma stevig uitgebreid, zowel in de mechanisatie van de akkerbouw als in de veehouderij.

De hoofdvestiging van Kuhn be-

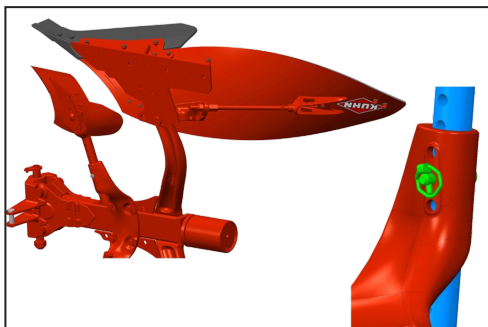

vindt zich in het Franse Saverne. Een voor ons als ploegers belangrijke overname vond plaats in 1987 toen in de plaats Chateaubriant de ploegenfabrikant Huard werd overgenomen. Dit was een in ploegen gespecialiseerd bedrijf dat in 1862 werd opgericht door Jean Huard en hiermee haalde Kuhn meer dan 120 jaar ploegenervaring in huis, nu dus opgelopen tot 160 jaar. In 1986 produceerde de fabriek de miljoenste ploeg. Wat is gebeven dat is dat de ploegen nog steeds worden gemaakt uit smeedstalen ploegdelen

die bij 1000 graden wit/rood gloeiend in de vorm worden geslagen. Een recentere ontwikkeling is de in 2018 geïntroduceerde 'Kuhn Smart-

een Oostenrijks rister gemaakt van triplex staal. Dat wil zeggen dat het rister uit drie lagen is opgebouwd. De buitenste laag van 3,3 mm is de harde slijtlaag met daartussen een 2,3 mm dikke elastische tussenlaag en als derde een steunlaag van 1,5 mm.

De punten en scharen worden in de eigen fabriek gemaakt. Voor de beveiliging maakt Kuhn gebruik van trekbouten in plaats van M16 breekbouten. Deze gaan tot 4.000 kg

plough', deze is er in twee varianten, als eerste het type 'Smartplough Line' de ploeg met geïntegreerde ploegbesturing die je met behulp van Isobus kunt uitlijnen. En tweede de 'Smartplough Lift' welke als eerste ploeg ter we-

reld de ploegelementen hydraulisch kan uitheffen.

Drie lagen

Kuhn heeft sinds acht jaar

puntbelasting, hiermee wordt voorkomen dat na verloop van jaren de boutgaten gaan uitslaan, nu blijven de gaten altijd rond. Dit past men ook toe bij de cultivatoren. Nog een overblijfsel uit de tijd van Huard. De ploegenlijn van Kuhn is onderverdeeld in verschillende 'Master' lijnen. De starre ploegen vallen onder de Multi-Master en de variabele

ploegen onder de Vari-Master. De vroegere Masterlijn 100 tot 180 van Huard is inmiddels doorontwikkeld tot de derde generatie waarvan de typenummers eindigen op een 3. Sinds 2019 biedt de Master L serie de mogelijkheid om zowel door de voor als in onland te ploegen. Het onland ploegen neemt de laatste jaren toe, begrijpen we van Christiaan Borkus, productspecialist van

Reesink Agri. Dit houdt naar zijn mening verband met het probleem van de bodemverdichting. Interessant hierbij is dat het Kuhn en Reesink Agri lukt om met een 4-schaar Onland te ploegen. Ondanks dat de trekker boven over de grond rijdt en de ploeg hierdoor behoorlijk naast de trekker hangt kan de treklijn zo ingesteld worden dat de trekker recht uit blijft rijden. Het is daarbij mogelijk om met een 4 cilinder 125Pk trekker On-Land te ploegen.

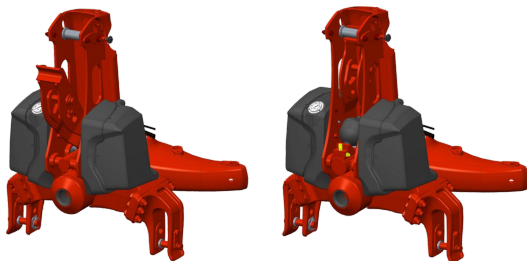
Ristermodellen

Hoewel Kuhn veel ristermodellen heeft worden er in ons land veelal maar twee typen verkocht, het L-

rister voor de zandgronden en het T-rister voor de kleigronden.

Het verschil is dat bij het T-rister draait de ploegsede als een wokkel ver door en kan tot 25 cm diep. Het rister is hierbij langer dan het L-rister en geeft de bodem meer tijd om te draaien. Bij L-rister geeft bij zandgrond een brede open voor waardoor deze zeer geschikt is bij het ploegen op bredere banden. Wenst een gebruiker op klei dieper te ploegen dan biedt Kuhn het P-Rister aan. Dit lange cilindrisch gevormde rister biedt de mogelijkheid tot 35cm diepte te ploegen.

Een interessant feature wat Kuhn aanbied op de VariMaster L-serie is 'Optidrive'. Dit is een als optie leverbare geveerde ploegkop die met behulp van een accumulator horizontale piekbelastingen opvangt. Tijdens het ploegen word de ploegkop mechanisch geblokkeerd, waarbij de ploeg tijdens het heffen en transport gedempt word met een cilinder en een accumulator.

Stichting Polderpioniers Flevoland brengt polderverleden in beeld

De Stichting Polderpioniers in Flevoland is een jonge stichting die vooral de mechanisatie van het in cultuur brengen van de IJsselmeerpolders in beeld brengt.

Niels van der Boom is secretaris van de stichting en hij vertelt over de doelstelling ervan: "Sinds december 2020 houdt

Stichting Polderpioniers Flevoland

Caterpillar rupstrekker met twee 4-schaar Rud Sack EO 25 ploegen in de Noordoostpolder van de directie Wieringermeer.

zich bezig met het agrarisch verleden van de IJsselmeerpolders. Wij vertellen het verhaal van de ontginning en het in cultuur brengen van de Wieringermeer-, Noordoost- en Flevopolder. Dit doen we door het verzamelen van de trekkers en machines die specifiek voor dit doel zijn gebruikt. Een groep enthousiaste vrij-

willigers werkt aan het restaureren van dit materiaal. Het doel is om uiteindelijk hiermee demonstraties te kunnen houden. Daarnaast hopen we vanaf medio 2022 bezoekers te kunnen ontvangen in ons bezoekerscentrum in Swifterbant. Hier wordt het inpolderingsverhaal verteld en hoe je van zeebodem de meest vruchtbare landbouwgrond ter wereld maakt".

De Stichting beschikt al over een aantal machines die daadwerkelijk door de toenmalige Rijksdienst werden gebruikt. Daartoe heeft men zelfs al een Massey Ferguson 760 combine weten te bemachtigen met nog het originele Rijksdienstnummer MDF 9. Hiermee heeft men afgelopen zomer al het eerste graan gedorst en is de machine

weer terug waar het hoort, op de voormalige zeebodembodem.

Ook met het ploegen heeft de vroegere R.I.J.P. een rijke geschiedenis, waarvan de Stichting ons een aantal foto's heeft aangereikt.

De Stichting Polderpioniers geeft eens per kwartaal een 'Polderpraat' uit, dat is een magazine met mooie en interessante verhalen.

Een man met ervaring
Het grootlandbouwbedrijf (zoals het genoemd werd) van de Rijksdienst was ook echt een groot landbouwbedrijf. In een artikel in het magazine Zuiderzeeland lezen we dat het in 1987 een oppervlakte van 13.500 hectare bewerkte, waarvan 11.270 hectare koolzaad en gra-

Ploegen met 2 White Field Boss 4-180 kniktrekkers voor een Överum 10-schaar ploeg. Jan Wiggers maakte deze foto's eind jaren 80 in Zuidelijk Flevoland.

www.ploegvereniging.nl

nen. Over het ploegen hadden we een gesprek met oud Rijksdienst medewerker Kees Siccama. Hij is al een aantal jaren gepensioneerd, maar de Rijksdienst heeft hij nog hoog. In zijn actieve jaren heeft hij veel geploegd, en dan vooral met de Massey Ferguson 1200 en in mindere mate met de MB-trac.

Daarbij wil hij als eerste graag een wijdverspreid misverstand uit de weg ruimen, namelijk de bewering dat je met een kniktrekker met een ploeg in de driepuntshef niet goed kunt ploegen. "Flauwekul", zegt hij, en om er zeker van te zijn dat de boodschap overkomt herhaalt hij het nog een keer: "flauwekul die dat vertelt heeft er zelf nooit mee geploegd".

Hij vertelt dat je bij de Rijksdienst

John Deere met Kverneland

een lang ploegseizoen had, eerst voor het zaaïen van de wintertarwe en daarna was je tot de kerst aan het wintervoor ploegen. Men was maandenlang aan het ploegen. Met de John Deere 4020 op de foto heeft hij nooit geploegd, maar wel andere werkzaamheden gedaan. Over deze trekker zegt hij: "Een

10 info@ploegvereniging.nl

Kverneland:

Een ingewerkte koolzaadstoppel ploegen op kavel C56 in Lelystad met een John Deere 4020 en zes-schaar Kverneland Hydrein rondgaande ploeg. De ploegdiepte bedraagt 19 centimeter, de werkbreedte 210 centimeter. Er werd 210cm breed en 19cm diep geploegd. Foto genomen op 23-9-69.

De trekker (code TBI) werd in 1966 nieuw geleverd en was inmiddels al een aantal jaar in gebruik. Intussen had de trekker ook een trekkerjas

heerlijke trekker, hij lag in die jaren voor zijn tijd ergonomisch mijlver vooruit en ze stuurden heel licht”.

Met de MF 1200 daarentegen heeft hij veel geploegd en daarover zegt hij: "Een trekker met de motor zo ver naar voren is juist stabiel, en dat geldt ook voor de White Field Boss 4-180. Met de MF 1200 werd geploegd met een 7-schaar Rumpstad en als de trekker goed in de voor liep hoefde je het stuur nauwelijks aan te raken, maar de grond moet dan wel stabiel zijn.

Het verschil tussen de MF en de MB-Trac, met 6-schaar Lemken, was dat de diepteregeling van de MF via de toptang liep en van de MB-Trac via de trekstang, dat behoeft een andere afstelling. Met de MB-Trac zou je zonder topstang kunnen ploegen, maar je hebt hem nodig voor de begrenzing en om te heffen. En als je voldoende frontgewicht hebt kun je met deze trekker zonder steunwiel ploegen.

Foto: John Deere met

gekregen. Kavel C56 is tegenwoordig onderdeel van het Hollandse Hout in Lelystad en niet langer landbouwgrond. Een paar chauffeurs van die tijd geven hun reacties op het ploegen. Luit Heikens: De Kverneland hydrein vind ik een geweldige rondgaande ploeg. Het mooie lange gedraaide rister.

Prachtig. De ploegen trekken niet zwaar, zodoende kun je met een relatief lichte trekker op de zware klei

ploegen. Het was soms wel koud vooral als het wat regende, de trekker had alleen maar een winterjas. Jaap van de Velde vult hem aan: Zonder jas was niets, met jas moest je tegenwind hebben, pfft, ik heb het weleens koud gehad.

Bron: Het Flevolands Archief, Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders, Potuyt .

Deze nieuwsbrief kwam tot stand met bijdragen van **Hendrik Begeman, Rammelt Panman, Hans Spieker**

Agenda

67e Wereldploegwedstrijden 2022 in St Petersburg, Rusland,
13 en 14 augustus 2022 .

68e Wereldploegwedstrijden 2023 in Ierland, September 2023

37e Europese wentel ploegwedstrijden in Noord-Ierland
2 en 3 september 2022

23e Europese ploegwedstrijden met oude tractoren in Noord-Ierland
2 en 3 september 2022

68e Nationale Ploegwedstrijden Rilland
Najaar 2022, Rilland, 23 en 24 september 2022

Adresgegevens secretariaat en donateursadministratie:

St. Ploegvereniging Nederland
Nieuwkuijksestraat 41
5253 AD Nieuwkuijk
info@ploegvereniging.nl

Donaties zijn welkom vanaf € 30.

